

Sygn. akt I C 220/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Łomży Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : Andrzej Kordowski

Protokolant : Alicja Gładysiak

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 r. w Łomży

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko M. T.

o zapłatę 90.000 zł.

I. zasądza od pozwanego M. T. na rzecz powoda M. M. kwotę 70.000 / siedemdziesiąt tysięcy/ złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 31 października 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie w zakresie zapłaty 20.000 zł.

III. zasądza od pozwanego M. T. na rzecz powoda M. M. kwotę 7.517 / siedem tysięcy pięćset siedemnaście/ złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego M. T. na rzecz Skarbu Państwa- Sadu Okręgowego w Łomży kwotę 4.200 zł. tytułem brakującej opłaty od pozwu.

Sygn. akt I C 220/16

UZASADNIENIE

Powód M. M. domagał się zasądzenia do pozwanego M. T. kwoty 90.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 31.10.2015 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodów wskazał, że zawarł z pozwanym w dniu 04.09.2015 r. umowę pożyczki opiewającą na kwotę 150.000 zł. Powód przeniósł na własność pozwanego wynikającą z umowy pożyczki sumę, a pozwany zobowiązał się zwrócić tę kwotę w terminie do 07.09.2015 r. Powód wzywał pozwanego do zwrotu pożyczki, na skutek czego pozwany uregulował część zobowiązania. Do spłaty pozostała kwota 90.000 zł. Wskazał także, że powód podejmował próby polubownego rozwiązania sytuacji, jednak powód nie wyrażał chęci prowadzenia z nim rozmów.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 17 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Łomży nakazał pozwanemu M. T. aby zapłacił w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, na rzecz powoda M. M. kwotę 90.00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31.10.2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 7.517 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, albo wniósł w tym terminie sprzeciw (punkt 1) oraz nakazał pobrać od pozwanego M. T. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 825 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu (punkt II).

Pozwany M. T. wniósł sprzeciw o ww. nakazu zapłaty, w którym zgłosił zarzut spełnienia świadczenia objętego żądaniem oraz zarzut braku wymagalności zobowiązania w postaci zwrotu pożyczki, jak również zarzut sprzeczności z zasadami współżycia społecznego żądania pozwu w kontekście postanowienia umowy pożyczki określającego termin jej zwrotu na dzień 7.09.2015 r., tj. trzy dni po jej zawarciu. Wskazując na powyższe wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu sprzeciwu wskazał, że nie neguje faktu zawarcia umowy pożyczki na kwotę 150.000 zł. Jednakże strony na mocy ustnego porozumienia ustaliły termin jej zwrotu na koniec listopada 2016 r. Podniósł, że pośrednim dowodem, iż świadczenie zostało spełnione jest fakt że pożyczka opiewa na kwotę 150.000 zł, powód zaś żąda zapłaty kwoty 90.000 zł nie mając żadnego dowodu na okoliczność chociażby częściowego spełnienia zobowiązania przez pozwanego. Nadto wskazał, że termin zwrotu pożyczki określony w jej umowie jest sprzeczny z zasadami współżycia społecznego w kontekście wysokości sumy pożyczki i daty zawarcia umowy.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód M. T. i pozwany M. M. w dniu 04.09.2015 r. zawarli umowę pożyczki, na mocy której powód zobowiązał się pożyczyć pozwanemu kwotę 150.000 zł, zaś pozwany zobowiązał się do jej zwrotu do dnia 07.09.2015 r. Umowa została zawarta w formie pisemnej (k. 6).

Pozwany nie zwrócił powodowi kwoty pożyczki w uzgodnionym w umowie terminie.

Pismem z 22.10.2015 r. powód wezwał powoda do zwrotu kwoty 130.000 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Pozwany odebrał wezwanie w dniu 23.10.2015 r. (k. 7-8) Na skutek wezwania uregulował część zobowiązania. Pozwany zwrócił powodowi łącznie kwotę 60.000 zł. Ponadto na etapie postępowania sądowego żona pozwanego E. T. (1) wpłaciła na rzecz powoda kwotę 20.000 zł.

Pismem z 09.05.2016 r. powód cofnął powództwo co do kwoty 20.000 zł z uwagi na spełnienie przez pozwanego świadczenia w powyżej wysokości (k. 42).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód ostatecznie domagał się zapłaty kwoty 70.000 zł wskazując, że domaga się zwrotu tej kwoty z uwagi na treść zwartej pomiędzy stronami umowy pożyczki z 04.09.2015 r. Rozstrzygnięcie co do zasadności tego roszczenia sprowadzało się zatem do ustalenia, czy strony istotnie zawarły skuteczną umowę pożyczki i czy istotnie umowa pożyczki została wykonana, a pozwany nie spełnił w całości świadczenia w terminie, do którego był zobowiązany.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.p.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo te samą ilość rzeczy tego samego rodzaju i tej samej jakości. A zatem tylko w sytuacji, gdy strony umówiły się, że spełnią tego rodzaju świadczenie na swoją rzecz możemy mówić o skutecznym zawarciu umowy pożyczki. Elementy treści tej umowy stanowią essentialia negotii umowy pożyczki, tzn. bez spełniania tych warunków nie możemy mówić o skutecznym zawarciu umowy pożyczki.

Powód na okoliczność łączącej strony umowy przedłożył pisemną umowę pożyczki z 04.09.2015 r., która została podpisana przez obie strony. W umowie zostały określone wszystkie składniki przedmiotowe istotne dla tego rodzaju umowy. W umowie zostały określone jej strony, została wskazana kwota pożyczki oraz termin jej zwrotu. Bez wątplenia zatem strony łączyła umowa, która nakładała na pozwanego obowiązek określonego zachowania się.

W umowie strony jednoznacznie określiły termin zwrotu pożyczki wskazując na datę 07.09.2015 r. Strona pozwana podnosiła, że zgodnie z art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć jak tego wymagają okoliczności, w których zostało ono złożone, jak również zasady współżycia społecznego. W tym kontekście wskazała, że postanowienia

umowy co do terminu zwrotu pożyczki jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego z uwagi na kwotę pożyczki i obowiązek jej zwrotu w ciągu trzech dni od daty zawarcia umowy. Argumentacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie. Umowa jednoznacznie określała termin zwrotu pożyczki, jej sformułowania były jasne i nie pozostawiały możliwości interpretacji. Pozwany podpisał umowę i nie wykazał, aby w chwili jej zawarcia zaszły okoliczności wyłączające jego świadomość co do zawartych w niej zapisów, w szczególności co do kwoty i terminu wymagalności jego zobowiązania.

Strona pozwana nie wykazała także, aby strony dokonały zmian postanowień umowy i ustaliły termin spłaty pożyczki na koniec 2016 r. Zgodnie z art. 77 § 1 k.c. uzupełnienie lub zmiana umowy wymaga zachowania takiej formy, jaką ustawa lub strony przewidziały w celu jej zawarcia. Strony umowy pożyczki nie umówiły się co do tego, w jakiej formie miałyby ewentualnie dość do zmiany umowy pożyczki. Należało się zatem odwołać do treści art. 720 § 2 k.c., który wymaga zachowania formy pisemnej dla umowy pożyczki, której wartość przenosi 500 zł. Skoro zgodnie z ustawą umowa pożyczki jaka łączyła strony powinna być dla celów dowodowych zawarta na piśmie, to i jej zmiana w zakresie terminów spłaty także wymagała zachowania formy pisemnej do celów dowodowych. Dlatego pozwany w niniejszym procesie nie może powoływać się skutecznie na ustne ustalenia co do zmiany terminu spłaty i dowodzić je jedynie zeznaniami świadka. Reasumując skoro łącząca strony umowa pożyczki została zawarta na piśmie i nie została pisemnie zmieniona, to pożyczka udzielona pozwanemu przez powoda stała się wymagalna w terminie wskazanym w jej treści.

Ponadto pozwany nie wykazał, aby wywiązał się ze swego zobowiązania w całości. Świadek E. T. (2) zeznała, że powodowi została zwrócona łącznie kwota 95.000 zł, tj. we wrześniu 60.000 zł, w październiku i listopadzie 10.000 zł, w grudniu 5.000 zł i w kwietniu 2016 r. 20.000 zł. Podnoszone przez świadka okoliczności są jednak sprzeczne z twierdzeniami pozwanego, który wskazywał, że pozwany uregulował łącznie kwotę 80.000 zł. Ponadto, gdyby w istocie pozwany zwrócił we wrześniu powodowi kwotę 60.000 zł, to powód w październiku nie żądał by zwrotu kwoty 130.000 zł. W tej sytuacji jako wiarygodne jawią się twierdzenia strony pozwanej co do wysokości kwoty wpłaconej przez pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu pożyczki. Pozwany zaniechał obowiązku uzyskania od powoda pokwitowania zapłaty dłuższej sumy, tym samym pozbawił się możliwości należytego udowodnienia spełnienia swego świadczenia ponad kwotę wskazywaną przez powoda.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd na podstawie przedłożonej przez powoda umowy pożyczki przyjął, że pozwany otrzymał pożyczone pieniądze i ich nie zwrócił w całości w umówionym terminie.

Dlatego Sąd na mocy art. 720 § 1 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 70.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 31.10.2015 r. do 31.12.2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 01.01.2016 r. do dnia zapłaty. Podstawę prawną orzeczenia o odsetkach stanowił art. 481 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2015 r. i w brzmieniu obowiązującym od 01.01.2016 r.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

W pozostałym zakresie – co do kwoty 20.000 zł postępowanie należało umorzyć. Pismem z dnia 09.05.2016 r. przed rozpoczęciem rozprawy powód ostatecznie cofnął pozew co do kwoty 20.000 zł, wobec częściowej spłaty zadłużenia przez pozwanego.

Zgodnie z art. 203 §1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Sąd co do zasady związany był cofnięciem pozwu. Koniecznym jednak było dokonanie oceny zgodności powyższej czynności z prawem lub zasadami współżycia społecznego, ewentualnie czy nie był zamiarem obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). Z okoliczności sprawy nie wynika, aby cofnięcie pozwu w niniejszej sprawie naruszało powyższe przesłanki. Wskazana czynność prawna była wynikiem spłaty części zadłużenia, a więc cofnięcie pozwu przez stronę powodową w tej sprawie Sąd uznał za dopuszczalne.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd na mocy art. 203 §4 k.p.c. i art. 355 §1 k.p.c. orzekł jak w punkcie II sentencji orzeczenia.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c. Pozwany przegrał sprawę, a więc zobowiązany został do zwrotu na rzecz powoda poniesionych przez niego kosztów w kwocie 7.517 zł, na które złożyły się: kwota 300 zł opłaty od pozwu, 7.200 zł wynagrodzenia fachowego pełnomocnika (zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800) oraz 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Na podstawie 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398) Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 4.200 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu, tj. w części w której powód uzyskał zwolnienie od obowiązku jej uiszczenia.